

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_009
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk v dějinách
Autor, spoluautor:	Mgr. Eva Šimková
Název DUMu:	Napoleonské války
Pořadové číslo DUMu:	09
Stručná anotace:	
Tento pracovní list může být použit jako učební materiál pro výuku dějepisu. Je možné ho použít i jako součást opakování.	
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí pracovní list jako studijní materiál, cvičení je možné využít jako dílčí test
Výsledky vzdělávání:	Na příkladu významných občanských revolucí žák vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti (americká revoluce, francouzská revoluce, 1848-9 v Evropě)
Vytvořeno dne:	2. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Napoleonské války

Napoleon Bonaparte se jeví Francii jako hrdina, zatímco ostatní evropské státy v něm viděly spíš nelítostného dobyvatele. Tento vojevůdce původem z Korsiky využil problémy na francouzské politické scéně v období Velké francouzské revoluce a stal se prvním konzulem v zemi. Tuto hodnost později změnil na titul císaře.

Napoleon byl výborný taktik. Pokusil se dobýt celou Evropu, ale nebral ohled ani na své vojáky ani na civilní obyvatelstvo. Jedna z nejznámějších bitev se odehrála na našem území, byla to bitva u Slavkova v roce 1805. Tato bitva je též nazývána bitvou tří císařů. Napoleon zde zvítězil. Bitva u Waterloo o deset let později však znamenala konec Napoleonovy nadvlády. Po porážce byl deportován na ostrov Svaté Heleny v Atlantiku, kde v roce 1821 zemřel.

Výboje císaře Napoleona

- ❖ 1805 - protifrancouzské seskupení – Velká Británie, Rakousko, Rusko
- ❖ porážka francouzského loďstva u mysu Trafalgar – toto loďstvo zničil anglický admirál Nelson v říjnu 1805
- ❖ bitva tří císařů u Slavkova v prosinci 1805 – Napoleon, František II., car Alexandr I., zde Napoleon vítězí
- ❖ roku 1806 se do protifrancouzského bloku přidávají Prusko a Sasko
- ❖ v listopadu 1806 Napoleon poráží prusko-saská vojska a dostává se do Berlína (hlavní město Pruska)
- ❖ Napoleonovi zbývá porazit Rusko a Velkou Británii, tu se snaží zničit hospodářsky – kontinentální blokádou
- ❖ duben 1809 – opětovná porážka Rakouska v bitvě u Wagramu (Císař František I. musí provdat svoji dceru Marii Luisu za Napoleona)

- ❖ v červnu 1812 zahajuje Napoleon tažení do Ruska
- ❖ září 1812 – bitva u Borodina (před Moskvou), Napoleon vstupuje do Moskvy, najde ji však opuštěnou a bez tolik potřebných potravin
- ❖ zima, hlad a nájezdy malých ozbrojených oddílů téměř zničily francouzskou armádu (z půlmilionové armády zbylo přibližně čtyřicet tisíc vojáků)
- ❖ 1813 nová protifrancouzská koalice – Velká Británie, Prusko, Rusko, Rakousko
- ❖ rozhodující bitva v říjnu 1813 u Lipska – Napoleon poražen
- ❖ Napoleon je deportován na ostrov Elba, na francouzský trůn nastupují Bourboni, Francie je opět královstvím
- ❖ 1815 – po útěku z Elby Napoleon shromáždil novou armádu, nastává takzvané stodenní císařství
- ❖ červen 1815 – definitivní porážka Napoleona britsko-pruskými vojsky u Waterloo
- ❖ Napoleon zajat, odvezen na ostrov Svatá Helena, kde v roce 1821 umírá

Zajímavost:

Ve francouzské napoleonské armádě byly tři druhy pěchoty: granátníci, voltizéři, fyzilíři. Fyzilíři byli střelci, kteří dostali své jméno podle své zbraně – ručnice. Voltizéři byli pěšáci, kteří byli schopni úspěšně bojovat mimo formaci.

V bitvě u Lipska došlo k největší jezdecké bitvě za dobu napoleonských válek. Zúčastnilo se jí celkem 15 000 jezdců.

Cvičení

Vyberte správnou odpověď

1. Kdo patřil do protifrancouzského seskupení z roku 1805?
  - a) Rusko, Prusko
  - b) Velká Británie, Rakousko, Rusko
  - c) Rusko, Prusko, Rakousko
2. Bitva tří císařů byla u
  - a) Borodina
  - b) Lipska
  - c) Slavkova
3. Prusko a Sasko se přidávají do protinapoleonaké koalice v roce
  - a) 1806
  - b) 1807
  - c) 1809
4. Kontinentální blokádou chce Napoleon zničit
  - a) Rusko
  - b) Prusko
  - c) Velkou Británii
5. Napoleon zahajuje tažení do Ruska v roce
  - a) 1810
  - b) 1812
  - c) 1813
6. Dostává se Napoleon do Moskvy?
  - a) ano
  - b) ne
  - c) ano, ale nepomohlo mu to

7. Které státy tvoří nový protinapoleonský blok v roce 1813?
  - a) Velká Británie, Rusko, Rakousko
  - b) Rusko, Rakousko, Prusko
  - c) Velká Británie, Rakousko, Rusko, Prusko
8. Bitva u Lipska byla v roce
  - a) 1813
  - b) 1812
  - c) 1815
9. Napoleon byl u Waterloo poražen vojsky
  - a) britsko-ruskými
  - b) britsko-pruskými
  - c) britsko-rakouskými
10. Napoleon zemřel na ostrově
  - a) Elba
  - b) Svatá Helena
  - c) Korsika

Řešení

1. b
2. c
3. a
4. c
5. b
6. c
7. c
8. a
9. b
10. b

Prameny:

ČORNEJ, Petr. *Dějepis pro střední odborné školy*. SPN, 2002

LENKOVÁ, Jitka a Václav PAVLÍK. *Nejdůležitější bitvy v českých dějinách*. Alpress s. r. o., 2007.

Živá historie. leden – únor 2009, str. 22